

w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Społecznej Akademii Nauk w Łodzi o pozwolenie na utworzenie w Filii w Bełchatowie studiów na kierunku zarządzanie na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

uchyla negatywną opinię wyrażoną w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 503/2020 z 17 lipca 2020 r. dotyczącą spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Społecznej Akademii Nauk w Łodzi o pozwolenie na utworzenie w Filii w Bełchatowie studiów na kierunku zarządzanie na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym i pozytywnie opiniuje wniosek.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku Rektora Społecznej Akademii Nauk w Łodzi o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie w Filii w Bełchatowie studiów na kierunku zarządzanie na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym uzasadniają zmianę opinii wyrażonej w § 1 uchwały nr 503/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 17 lipca 2020 r.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Nie są spełnione wymagania określone w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.). Kompetencje nauczycieli, którym planuje się powierzenie zajęć z 7 przedmiotów, takich jak: zarządzanie procesami, zarządzanie przedsiębiorstwem przyszłości, rozwój systemów zarządzania w przedsiębiorstwie, prawo cywilne i gospodarcze, biznes międzynarodowy, metody badań społecznych, zastosowanie metod badawczych w naukach o zarządzaniu, nie gwarantują prawidłowej realizacji tych zajęć. Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarte są w załączniku nr 2 do uchwały.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia poinformowała, iż uwzględniła uwagi PKA w zakresie obsady kadrowej i zaproponowała nową obsadę dla przedmiotów ujętych w zarzucie.

Stanowisko Prezydium PKA

Po dokonanych przez Uczelnię zmianach obsady kadrowej kompetencje nauczycieli zaproponowanych do realizacji zajęć z przedmiotów: *zarządzanie procesami, zarządzanie*

przedsiębiorstwem przyszłości, rozwój systemów zarządzania w przedsiębiorstwie, prawo cywilne i gospodarcze, biznes międzynarodowy, metody badań społecznych, zastosowanie metod badawczych w naukach o zarządzaniu gwarantują prawidłową realizację zajęć. Uczelnia przedłożyła stosowne oświadczenia kadry proponowanej do realizacji ww. zajęć.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut stał się bezprzedmiotowy.

2. Nie są spełnione wymagania określone w art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.). Z treści wniosku wynika, że na studia drugiego stopnia Uczelnia planuje nie tylko przyjmować absolwentów studiów pierwszego lub drugiego stopnia, ale także rekrutować na podstawie wyników matury.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wyjaśniła, że w jej pierwotnym wniosku nie ma informacji, które wskazywałyby, że Uczelnia przyjęła zasady rekrutacji niezgodne z PRK. Uczelnia wskazała, że w pierwotnym wniosku znajduje się informacja o niezbędności okazania i dołączenia do dokumentów świadectwa maturalnego obok dyplomu studiów I stopnia (s. 61 wniosku) ale nie oznacza to, że jest to dokument wystarczający do przyjęcia na studia. Uczelnia przywołuje raz jeszcze fragmenty wniosku z których wynika, że Komisja Rekrutacyjna dokonuje selekcji kandydatów (...) biorąc pod uwagę ocenę uzyskaną na dyplomie studiów wyższych, wynik rozmowy kwalifikacyjnej, spełnienie warunków formalnych oraz limit miejsc ustalony przez senat. Uczelnia przedstawia także wykaz dokumentów wymaganych od kandydatów, w którym wymienia m.in. świadectwo maturalne.

Stanowisko Prezydium PKA

Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia przedstawiony w pierwotnym wniosku Uczelni s. 60 i 61 wskazuje, że „O przyjęcie na studia mogą ubiegać się zarówno osoby posiadające obywatelstwo polskie, jak i obcokrajowcy, które: zdały z wynikiem pozytywnym egzamin maturalny (...), zdały egzamin dojrzałości (...), posiadają dyplom IB (...), posiadają dyplom EB (...), posiadają świadectwo maturalne uzyskane za granicą (...), posiadające dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunkach przyporządkowanych do dziedziny nauk społecznych (...), posiadające dyplom ukończenia studiów na kierunkach przyporządkowanych do dziedzin innych niż nauki społeczne (...)”. Zapis taki może być mylący bowiem, jego bezpośredni przekaz bez dalszej analizy zapisów zasad rekrutacji prowadzić może do wniosku, że zdany egzamin maturalny jest warunkiem wystarczającym o ubieganie się o przyjęcie na studia. Dopiero analiza kolejnych zapisów przedstawia pełny katalog wymagań wobec kandydatów m.in. „Weryfikacja oczekiwanych kompetencji kandydatów będzie uwzględniała: treści kształcenia wypełniających program ukończonego przez Kandydata kierunku studiów (...), wyniki rozmowy kwalifikacyjnej (...), znajomość języka obcego na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia (...)”. Na s. 61 wniosku znajduje się zapis jednoznacznie wskazujący, że Komisja Rekrutacyjna dokonuje selekcji kandydatów (...) biorąc pod uwagę ocenę uzyskaną na dyplomie studiów wyższych, wynik rozmowy kwalifikacyjnej, spełnienie warunków formalnych oraz limit miejsc ustalony przez senat. Zatem z kompleksowych zapisów dotyczących warunków rekrutacji przedstawionych przez Uczelnię

we wniosku pierwotnym jednoznacznie wynika, że nie planuje ona prowadzić rekrutacji na podstawie wyników matury.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut stał się bezprzedmiotowy.

3. Filia w Bełchatowie nie zapewnia studentom dostępu do literatury zalecanej w sylabusach. Uczelnia nie dysponuje własną biblioteką. Studentów SAN w Filii w Bełchatowie obsługuje Biblioteka Pedagogiczna w Piotrkowie Trybunalskim – Filia w Bełchatowie. Analiza katalogu online tej biblioteki wykazała, że w wbrew deklaracjom Wnioskodawcy nie ma tam znaczącej części książek zawartych w sylabusach nowo tworzonego kierunku studiów. Ponadto wniosek nie zawiera umowy określającej zakres i czas trwania współpracy między Uczelnią a Biblioteką Pedagogiczną. Nie są zatem spełnione warunki określone w art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), a także § 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861 z późn. zm.), zgodnie z którym w przypadku rozpoczęcia kształcenia na nowym kierunku program studiów jest realizowany z wykorzystaniem infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia, w zakresie przewidzianym w tym programie, od dnia rozpoczęcia prowadzenia zajęć na tym kierunku.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia poinformowała, że w załączniku 6 w wykazie literatury ujęła pozycje książkowe, które przekazała z Biblioteki Głównej SAN do Biblioteki w Piotrkowie Trybunalskim Filia w Bełchatowie jednak nie zostały one wprowadzone do katalogu online biblioteki, której pozycje przekazano. Uczelnia zapewniła, że pozycje, które wykazała w załączniku 6 do pierwotnego wniosku znajdują się w wykazie pozycji w Bibliotece SAN jako wyodrębniony moduł pozycji dostępnych w Bibliotece Pedagogicznej. Uczelnia przedłożyła umowę o współpracy między SAN a Biblioteką Pedagogiczną siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim wraz z wykazem zakupionej literatury ujętej w sylabusach zajęć dla kierunku zarządzanie oraz fakturami potwierdzającymi zakup.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedłożyła umowę o współpracy z dnia 19 września 2018 podpisaną pomiędzy SAN a Biblioteką Pedagogiczną z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim. Przedmiotem umowy jest określenie zasad i warunków współpracy stron w zakresie udostępniania studentom SAN z siedzibą w Łodzi zbiorów Biblioteki Pedagogicznej z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim Filia w Bełchatowie. Z treści umowy wynika, że Biblioteka Pedagogiczna umożliwi studentom SAN z siedzibą w Łodzi korzystanie z księgozbioru z zakresu zarządzania, pedagogiki i administracji. Umowa zawarta została na czas nieokreślony, a Uczelnia zobowiązuje się do przekazywania Bibliotece Pedagogicznej sukcesywnie nowości wydawniczych. Zgodnie z § 5 ww. umowy Uczelnia umieści w Bibliotece Głównej SAN katalog z wykazem pozycji przekazywanych Bibliotece Pedagogicznej z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim Filia w Bełchatowie. Uczelnia w załączniku 3 przedstawiła wykaz zakupionej literatury do wybranych przedmiotów na ocenianym kierunku (wydania głównie z lat 2017, 2018, 2019, 2020 choć także wcześniejsze np. 2012). Przedłożono także trzy faktury dokumentujące zakup aktualnej literatury dla ocenianego kierunku (łącznie 36 pozycji książkowych do przedmiotów z kanonu

podstawowego i kierunkowego ocenianego kierunku). Mając na uwadze działania podjęte przez Uczelnię w zakresie zapewnienia studentom dostępu do infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia uznać należy, że Uczelnia zabezpieczyła studentom dostęp do literatury ujętej w sylabusach do przedmiotów na ocenianym kierunku studiów.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut stał się bezprzedmiotowy.

4. Nie zostanie zrealizowany efekt uczenia się K_U20: „ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku zarządzanie, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”. W harmonogramie realizacji programu studiów przewidziano język obcy specjalistyczny realizowany w formie lektoratów w wymiarze 58 godzin na studiach stacjonarnych i 38 na studiach niestacjonarnych, jednak nie uwzględniono innych przedmiotów prowadzonych w języku obcym. Treści kształcenia zawarte w sylabusie języka obcego w bardzo niewielkim stopniu odnoszą się do problematyki zarządzania.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, iż wprowadziła w harmonogramie realizacji programu studiów w miejsce przedmiotu *etyka w zarządzaniu* przedmiot anglojęzyczny *Ethics in Management*. Sylabus do przedmiotu stanowi załącznik 6 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Jednocześnie Uczelnia podkreśliła, że nie zgadza się ze stwierdzeniem, że „Treści kształcenia zawarte w sylabusie języka obcego w bardzo niewielkim stopniu odnoszą się do problematyki zarządzania” bowiem w sylabusie język obcy ujęte zostały m.in. treści „wybór słownictwa specjalistycznego związanego z realizowanym kierunkiem studiów (...), analiza i prezentacja słownictwa związaną z obszarem zainteresowań zawodowych, relacje międzyludzkie, życie zawodowe (...), zarządzanie: zasobami ludzkimi, czasem, zmianą, informacją (...)”.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia wprowadziła do harmonogramu realizacji programu studiów przedmiot anglojęzyczny *Ethics in management* oraz przedłożyła kartę przedmiotu. Analiza karty przedmiotu pod kątem zapewnienia studentom możliwości realizacji efektu uczenia się K_U20, którego zarzut dotyczy prowadzi do wniosku, że Uczelnia nie przewidziała możliwości realizacji tego efektu w ramach przedmiotu *Ethics in management*. W wykazie efektów uczenia się dla ww. przedmiotu na poziomie umiejętności ujęto efekty K2P_U02,13,17,18,23, nie przewidziano jednak realizacji efektu K_U20 kluczowego dla zarzutu 4.

Analiza treści przedmiotu wskazuje, że treści programowe i zaproponowana dla przedmiotu koncepcja nauczania pozwalają na realizację efektu K_U20 zaleca się zatem jego uzupełnienie w karcie przedmiotu. Jednocześnie zaleca się dostosowanie planu studiów w taki sposób, aby zapewnić możliwość realizacji efektu K_U20 wszystkim studentom, nie tylko tym którzy wybrali lektorat języka angielskiego. Przedmiot *Ethics in Management* zaplanowano na I semestrze I roku studiów w kanonie przedmiotów ogólnych, a zasady rekrutacji wskazują, że od kandydatów oczekuje się znajomości języka obcego (w tym innego niż angielski) na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia. Uczelnia nie przedłożyła uchwały senatu zatwierdzającej zmiany wprowadzone w programie studiów.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut można uznać za bezprzedmiotowy. Prezydium PKA zobowiązuje Uczelnię do usankcjonowania wprowadzonych zmian w programie stosowną uchwałą Senatu Uczelni. Prezydium PKA zwraca uwagę, iż zgodnie z art. 51b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.), jeżeli w okresie ograniczenia lub zawieszenia funkcjonowania uczelni senat uczelni nie może wykonywać swoich zadań, rektor może wydawać zarządzenia w sprawach należących do kompetencji senatu, jeżeli jest to niezbędne dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania uczelni. Natomiast zgodnie z art. 31 ust. 2a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.), posiedzenia senatu mogą być przeprowadzane z wykorzystaniem technologii informatycznych zapewniających kontrolę ich przebiegu i rejestrację oraz umożliwiającą zapewnienie tajności głosowań.

5. W kartach części przedmiotów brakuje spójności informacji o sposobie weryfikowania efektów uczenia się, np. jako metodę wskazuje się esej, ale w bilansie nakładu pracy studenta nie uwzględniono przygotowania eseju (np. prawo cywilne i gospodarcze, etyka w zarządzaniu). Z kolei w przypadku innych przedmiotów do nakładu pracy własnej studenta wlicza się godziny na przykład na przygotowanie referatu, mimo że nie ma go wśród metod weryfikacji efektów uczenia się (np. zarządzanie zmianą).

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, iż wprowadziła do kart przedmiotów zmianę w części X (Nakład pracy studenta – wymiar godzin i bilans punktów ECTS) sylabusu obowiązującą od 1.10.2020. Zmiana polega na wyodrębnieniu rubryk dla weryfikacji efektów uczenia się takich jak: esej, referat, portfolio, w których to rubrykach jest miejsce na wyszczególnienie godzinowego nakładu pracy studenta odpowiadającego każdej wskazanej w rubryce części. Uczelnia przedłożyła ustandaryzowane karty do wszystkich przedmiotów na wnioskowanym kierunku.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje pozwalające na ustalenie, że dokonane zostały właściwe działania naprawcze.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut stał się bezprzedmiotowy.

6. Dokumentacja nie zawiera informacji o szczegółowych wymaganiach dotyczących weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych. W sylabusie uwzględniono metodę zero-jedynkową: ma wiedzę – nie ma wiedzy; potrafi – nie potrafi. Nie wiadomo, kto i na jakiej podstawie różnicuje ocenę studenta. Brak szczegółowych informacji o wymaganej dokumentacji warunkującej zaliczenie praktyk.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, iż w karcie zajęć praktyka zawodowa w części VIII umieszczono jako metodę weryfikacji efektów uczenia się – przygotowanie dokumentacji dla praktyk. Z kolei w części IX kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się przewidziano dwie oceny – dostateczną i pozytywną. Oceny te

uwzględniają każdy efekt określony dla praktyki zawodowej. Ocena pozytywna nie jest różnicowana i oznacza zaliczenie praktyki. Szczegółowy opis zasad zaliczania praktyk Uczelnia umieściła w pierwotnym wniosku s. 64 i 65 oraz programie studiów (s.17 i 18). Uczelnia poinformowała także, że rozpoczęła prace nad zaliczaniem praktyk z wykorzystaniem skali ocen.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia dokonała zmian w karcie przedmiotu praktyka zawodowa. W części VIII karty przedmiotu umieściła jako metodę weryfikacji efektów uczenia się – przygotowanie dokumentacji dla praktyk. Z kolei w części IX kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się przewidziano dwie oceny – dostateczną i pozytywną. Oceny te uwzględniają każdy efekt określony dla praktyki zawodowej. Ocena pozytywna nie jest różnicowana i oznacza zaliczenie praktyki. W Regulaminie praktyk w pkt. 6 (Zaliczenie praktyk zawodowych) opisano zasady zaliczania praktyk. Uczelnia nie odniosła się wprost do części zarzutu dotyczącej braku szczegółowych informacji o wymaganej dokumentacji warunkującej zaliczenie praktyk, jednakże w Regulaminie praktyk umieszczono załączniki, w tym załącznik 1 Dziennik praktyk, który jest kluczowy z punktu widzenia zaliczenia praktyki oraz w pkt. 6 ww. Regulaminu wskazano, że „Warunkiem zaliczenia praktyk zawodowych jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się określonych dla praktyk zawodowych i powiązanych z nimi efektów kierunkowych, co udokumentuje student w postaci raportu specyfikującego przebieg praktyk i potwierdza wpis w dzienniczku (załącznik nr 1) oraz przeznaczonym do tego celu oświadczeniu (załącznik nr 2), dokonany przez Opiekuna praktyk z ramienia organizacji przyjmującej na praktyki zawodowe, a także przez Opiekuna praktyk z ramienia Uczelni”. Prezydium zaleca korektę Regulaminu praktyk w zakresie „zaliczania” praktyk zawodowych na podstawie indywidualnej, zawodowej aktywności studenta. Ustawodawca zalicza praktyki zawodowe do zajęć. Weryfikacja działań Uczelni, dotyczących osiągania i weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych, powinna być dokonywana według tych samych norm prawa, co pozostałych zajęć. Osiąganie i weryfikacja efektów uczenia się przypisanych do zajęć w postaci praktyk zawodowych, o ile nie są uregulowane w sposób szczególny, powinny przebiegać w sposób typowy dla wszystkich zajęć, to jest opierać się na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu. Nie znajduje żadnego umocowania prawnego, rozpowszechnione w odniesieniu do wielu kierunków studiów, działanie w postaci „zaliczania” praktyk zawodowych na podstawie indywidualnej, zawodowej aktywności studenta, wykazywanej przed rozpoczęciem studiów, lub w ich trakcie, realizowanej w całości poza zajęciami w postaci praktyk zawodowych, organizowanymi przez uczelnię. Działanie to stanowi naruszenie dyspozycji norm ustawy, które stanowią jednoznacznie, iż odmienne sposoby osiągania i weryfikacji efektów uczenia się, niż typowe, a zatem oparte na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu, mogą być stosowane przez uczelnię tylko na podstawie przepisów szczególnych. W przypadku praktyk zawodowych, takich szczególnych przepisów brak, pomijając przepisy dotyczące kierunków studiów objętych standardami kształcenia oraz sytuacji nadzwyczajnych. Nie ma przeszkód, aby efekty określone dla praktyk zawodowych były weryfikowane przy

zastosowaniu instytucji potwierdzania efektów uczenia się, przy zachowaniu normatywnych wymogów jej stosowania.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut stał się bezprzedmiotowy.

7. Wniosek nie zawiera informacji na temat procesu dyplomowania studentów, co uniemożliwia ocenę znaczenia dyplomowania w procesie weryfikacji efektów uczenia się.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazała, że informacja na temat procesu dyplomowania studentów ujęta została we wniosku Uczelni o pozwolenie na utworzenie studiów na s. 64 i 65 oraz w programie studiów. Uczelnia przedłożyła także załącznik 8 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, w którym przedstawiła zasady dyplomowania.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia wskazała, że „Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu jest uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, którym przypisano 120 pkt. ECTS na studiach drugiego stopnia, pozytywna ocena pracy dyplomowej, złożenie egzaminu dyplomowego (...)”. Uczelnia wskazuje także wśród metod weryfikacji osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się „przygotowanie pracy dyplomowej”, (...) recenzje pracy dyplomowej, weryfikację wiedzy i umiejętności studenta podczas prezentacji multimedialnej, odpowiedzi na pytania otrzymane podczas egzaminu dyplomowego (...). Na s. 65 wniosku zawarta jest informacja, iż „Osiągnięcie końcowych efektów uczenia się, dla wszystkich studentów, weryfikowane jest w procesie dyplomowania, na który składa się realizacja seminarium dyplomowego, przygotowanie i ocena pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Proces dyplomowania weryfikuje z jednej strony zdobytą przez studenta wiedzę, a z drugiej strony umiejętności wykorzystania tej wiedzy do rozwiązania w pracy dyplomowej problemu praktycznego, czy też zaprojektowania zadania praktycznego związanego z zakresem studiowanego kierunku. Od pracy magisterskiej wymaga się charakteru empirycznego (opartego na badaniach empirycznych), a także często projektowego. Celem prac magisterskich jest, obok funkcji poznawczej, także funkcja pragmatyczna. Zakłada się, że poprzez podjęcie tematów, których realizacja wymaga badań empirycznych, student musi opracować problem praktyczny, zawierający rekomendacje lub utylitarne ustalenia dla problemu, którego badania dotyczyły”. Uczelnia poinformowała także, że „Grupy seminaryjne planowane są na max. 15 studentów.” Jednocześnie na s. 13 programu studiów zawarto informację „Efekty końcowe weryfikowane są w procesie dyplomowania, który obejmuje: opracowanie pracy dyplomowej (magisterskiej) wg standardów przyjętych przez Uczelnię dla prac dyplomowych i uzyskanie pozytywnej opinii od opiekuna pracy i recenzenta oraz jej obronę na egzaminie dyplomowym. Egzamin dyplomowy student składa przed 3 osobową Komisją, w której skład wchodzi dziekan, recenzent i opiekun pracy. Student odpowiada na trzy pytania: z zakresu modułów kierunkowych i tematyki pracy.”

W załączniku 8 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia opisała kompleksowo zasady dyplomowania w kontekście wnioskowanego kierunku, ujmując je w układzie: postanowienia ogólne, wybór seminarium i wyznaczenie opiekuna pracy magisterskiej, seminarium magisterskie, temat pracy magisterskiej, wymogi merytoryczne stawiane pracy

magisterskiej, praca magisterska w systemie JSA, wymogi edytorskie stawiane pracy magisterskiej, dopuszczenie do egzaminu magisterskiego, egzamin dyplomowy, postanowienia końcowe. Prezydium zwraca jednak uwagę, iż Uczelnia nie dołączyła do wniosku dokumentu potwierdzającego zatwierdzenie regulaminu przez właściwe organy Uczelni.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut stał się bezprzedmiotowy.

8. Brak precyzji w opisie formy zajęć, jaką jest projekt. W sylabusach jest on traktowany zarówno jako praca własna studenta, jak i jako zajęcia dydaktyczne realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (na przykład w kartach przedmiotów: makroekonomia, koncepcje zarządzania, zarządzanie zmianą i wielu innych). Z charakterystyki zakresu projektów nie wynika, by była to odrębna forma zajęć niż ćwiczenia lub warsztaty. W sylabusach treści kształcenia dla ćwiczeń/warsztatów i projektu opisywane są łącznie. Nie można zatem potwierdzić, że jest to odrębna forma zajęć dydaktycznych, co utrudnia ocenę liczby ECTS osiągniętych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, iż dokonała standaryzacji podejścia do kategorii „projekt” w sylabusach. Zajęcia projektowe ujęte w programie studiów i harmonogramie realizacji programu studiów jako oddzielna forma zajęć zostały wprowadzone do kart zajęć w części IV *Formy zajęć dydaktycznych oraz wymiar godzin zajęć* jako liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia i studentów. W części X karty *Nakład pracy studenta – wymiar godzin i bilans punktów ECTS* przypadające na projekt podane są w oddzielnych rubrykach – sumaryczne obciążenie pracą studenta oraz obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem (...). Liczba godzin na przygotowanie / opracowanie projektu jest ujęta w części X karty w rubryce „projekt”. Uczelnia wyjaśniła także, że w karcie zajęć makroekonomia na formę zajęć projekt przypada 14 godzin (studia stacjonarne) i 10 godzin (studia niestacjonarne). Ta liczba godzin jest wliczona do ogólnej liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela z tego przedmiotu i ujęta w rubryce suma godzin. Z kolei projekt jako forma efektu pracy studenta ujęty jest w części X karty i w ramach pracy własnej ma ujęte 10 godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Suma godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego wynosi 68 godzin (2,7 ECTS) na studiach stacjonarnych i 42 godziny (1,7 ECTS) na studiach niestacjonarnych. Liczby te są do zweryfikowania w części IV karty przedmiotu. Analogiczne wyjaśnienia Uczelnia przedstawiła dla pozostałych zajęć wymienionych w zarzucie 8. Liczba godzin dla zajęć w formie projektu nie jest zatem tożsama z liczbą godzin pracy własnej studenta przeznaczonych na opracowanie projektu jako efektu realizacji danego przedmiotu.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia dokonała doprecyzowania opisu formy zajęć jaką jest projekt. Uczelnia poinformowała, że liczba godzin dla zajęć w formie projektu nie jest tożsama z liczbą godzin pracy własnej studenta przeznaczonych na opracowanie projektu jako efektu realizacji danego przedmiotu. Rozróżnienie to jest widoczne w kartach przedmiotów, co Uczelnia wyjaśniła na przykładzie zajęć: *makroekonomia, koncepcje zarządzania, zarządzanie zmianą*. Zajęcia

projektowe ujęte w programie studiów i harmonogramie realizacji programu studiów jako oddzielna forma zajęć zostały wprowadzone przez Uczelnię do kart zajęć w części *IV Formy zajęć dydaktycznych oraz wymiar godzin zajęć* jako liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia i studentów oraz w części *X karty Nakład pracy studenta – wymiar godzin i bilans punktów ECTS*, gdzie ww. informacje dotyczące projektu podane są w oddzielnych rubrykach odpowiednio - sumaryczne obciążenie pracą studenta oraz obciążenie studenta w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia. Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje pozwalające na ustalenie, że dokonane zostały właściwe działania naprawcze.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut stał się bezprzedmiotowy.

9. Przeszacowano wartość czasu przeznaczonego na egzamin: niemal we wszystkich sylabusach to 6 godzin, co w przypadku egzaminów pisemnych czy testowych jest wartością nierealistyczną (np. *prawo cywilne i gospodarcze, statystyka, metody podejmowania decyzji menedżerskich, psychologia w zarządzaniu*).

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że w ramach godzin przeznaczonych na egzamin ujęła także godziny przypadające na kolokwia, zaliczanie ćwiczeń, lub innych form zajęć aktywnych, także na kolokwia cząstkowe. W sylabusach zapisano to jako „egzamin/zaliczenie”. Mając na uwadze kompleksowe podejście do godzin ujętych w ww. kategorii realnie 2 godziny przypadają na zaliczenie, a 4 na egzamin.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje pozwalające na ustalenie, że dokonane zostały właściwe działania naprawcze. Wyjaśnienia Uczelni mają swoje odzwierciedlenie w sylabusach w których zaznaczono przy wymiarze godzinowym „egzamin/zaliczenie” oraz „przygotowanie się do egzaminu/kolokwium/zaliczenia”, co oddaje sumaryczną liczbę godzin przypadającą na wymienione rodzaje aktywności.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut stał się bezprzedmiotowy.

10. Nie przedłożono opinii interesariuszy zewnętrznych na temat programu nowo tworzonego kierunku ani innych dokumentów potwierdzających współpracę z przedstawicielami środowiska społeczno-gospodarczego w zakresie tworzenia, monitorowania i ewaluowania tego kierunku. Listy intencyjne o współpracy załączone do wniosku są z lat 2015-2018 i nie dotyczą kierunku zarządzanie na studia drugiego stopnia o praktycznym profilu kształcenia. W związku z tym Uczelnia nie wykazała istnienia społeczno-gospodarczych potrzeb utworzenia studiów ani zgodności efektów uczenia się z tymi potrzebami.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że porozumienia o współpracy zawarte w 2015-2018 zostały na czas nieokreślony i są realizowane. Uczelnia

przedstawiła opinie podmiotów z którymi współpracuje oraz notatki ze spotkań konsultacyjnych dotyczące wnioskowanego kierunku. Uczelnia zaznacza także, że na s. 30 pierwotnego wniosku i dalszych zamieściła informacje o przeprowadzonych konsultacjach z instytucjami otoczenia biznesu oraz opisała koncepcję kształcenia, w tym wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia studiów oraz zgodności efektów uczenia się z tymi potrzebami (pkt. 1.2.2 wniosku).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedłożyła dwie notatki: ze spotkania Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Dziekana Filii w Bełchatowie SAN z siedzibą w Łodzi z interesariuszami zewnętrznymi w sprawie pozyskania opinii dotyczącej utworzenia studiów drugiego stopnia na kierunku zarządzanie o profilu praktycznym odbytego w dniu 3 marca 2020 r. w SAN w Filii w Bełchatowie oraz notatkę ze spotkania Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Dziekana Filii w Bełchatowie SAN z siedzibą w Łodzi z interesariuszami zewnętrznymi w sprawie pozyskania opinii dotyczącej utworzenia studiów drugiego stopnia na kierunku zarządzanie o profilu praktycznym odbytego w dniu 10 marca 2020 r. w SAN w Filii w Bełchatowie. Z treści notatek wynika, że interesariusze zewnętrzni pozytywnie zaopiniowali program wnioskowanego kierunku. Na s. 30-31 wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów Uczelnia informuje m.in. przeprowadzono szerokie konsultacje z przedstawicielami organizacji oraz instytucji zlokalizowanych w województwie łódzkim, w tym w Piotrkowsko-Bełchatowskim Okręgu Przemysłowym i Łódzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej, dotyczące potrzeb w zakresie kwalifikacji zawodowych absolwentów kierunku zarządzanie, którzy mogą być poszukiwani jako potencjał kadrowy przez pracodawców. Konsultacje te pozwoliły na wypracowanie koncepcji kształcenia na kierunku zarządzanie wraz ze specjalnościami uwzględniającej opinie pracodawców, wypracowanie efektów uczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w tym z uwzględnieniem potrzeb pracodawców, wypracowanie sylwetki absolwenta kierunku zarządzanie i oferowanych specjalności oraz uwzględnieniem opinii pracodawców przy formułowaniu treści kształcenia niektórych zajęć związanych z kształtowaniem umiejętności praktycznych. Wśród pracodawców, którzy uczestniczyli w konsultacjach i umożliwili sformułowanie opinii o ofercie programowej dla kierunku zarządzanie znalazły się instytucje i przedsiębiorstwa o dużym znaczeniu dla łódzkiego i powiatu bełchatowskiego, w tym m.in.: PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. – Oddział Elektrownia Bełchatów, Ikea – centrum logistyczne na Europę Środkową, SULIMAR Sp. z o.o., GFT Polska, Herbapol Łódź, Nordea, Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Powiatowy Urząd Pracy w Bełchatowie oraz Urząd Miasta Bełchatowa”. Informacje dotyczące konsultacji zawarte we wniosku pierwotnym Uczelni znajdują potwierdzenie w udostępnionych przez Uczelnię notatkach. We wniosku pierwotnym s. 26, 30 i dalsze oraz we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, do którego Uczelnia dołączyła notatki ze spotkań konsultacyjnych podpisane przez Dziekana Wydziału Zamiejscowego SAN w Bełchatowie Uczelnia odniosła się do społeczno-gospodarczych potrzeb utworzenia studiów na ocenianym kierunku oraz wykazała zgodność efektów uczenia się z tymi potrzebami (m.in. na s. 32 wniosku i dalsze).

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut stał się bezprzedmiotowy.

11. Literatura rekomendowana w sylabusach nie jest aktualna. Jako obowiązkowe wskazano tam publikacje sprzed 18–20 lat, a nawet z lat 90. XX wieku, mimo że na rynku wydawniczym dostępne są znacznie nowsze publikacje z tego zakresu tematycznego.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, iż dokonała aktualizacji literatury w sylabusach. W załączniku 3 przedstawiła wykaz zaktualizowanej i zakupionej literatury wraz z fakturami zakupu (załącznik 4) oraz zaktualizowanymi sylabusami (załącznik 5).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia w załączniku 3 przedstawiła wykaz zakupionej literatury do wybranych przedmiotów na ocenianym kierunku (wydania głównie z lat 2017, 2018, 2019, 2020 choć także wcześniejsze np. 2012). Przedłożono także trzy faktury dokumentujące zakup aktualnej literatury dla wnioskowanego kierunku (łącznie 36 pozycji książkowych do przedmiotów z kanonu podstawowego i kierunkowego). Uczelnia dokonała aktualizacji pozycji literatury w sylabusach, które załączyła w załączniku 5 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut stał się bezprzedmiotowy.

Biorąc pod uwagę wyjaśnienia i podjęte działania naprawcze Prezydium PKA stwierdza, że zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w uchwale nr 503/2020 z dnia 17 lipca 2020 r.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Społecznej Akademii Nauk w Łodzi.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
24.09.2020

Krzysztof Diks

Uchwała nr 699/2020
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 17 września 2020 r.
